

بخورا

به جای آن که چندین کتاب بخوانید کتاب های کاج را چندین بار بخوانید

ملک محمّدی، محمّد رضا.

ادبیات فارسی (۳) سال سوم دبیرستان / مؤلف: محمّد رضا ملک محمّدی. برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: محمّد جوکار - تهران: انتشارات بین المللی گاج، ۱۳۸۵.

۳۲۸ ص.

(این کتاب از مجموعه کتاب‌های کتاب محوری گاج می‌باشد.)

۳۹۰۰۰ ریال

ISBN : 964 - 9909 - 18 - 4

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. ادبیات فارسی — پرسش‌ها و پاسخ‌ها (متوسطه)، ۲. ادبیات فارسی — مسائل، تمرین‌ها و غیره (متوسطه). الف. علوف.

۸۵/۷۶

PIR ۳۳۳۱ م ۱۳

۳۶۱۴۵ - ۸۵ م

کتابخانه ملی ایران

ناشر:	انتشارات بین المللی گاج
مدیر مسئول:	مهندس ابوالفضل جوکار
واحد پژوهش و برنامه ریزی کتاب‌های:	کتاب محوری
عنوان کتاب:	ادبیات فارسی (۳) سال سوم دبیرستان
مؤلف:	محمّد رضا ملک محمّدی
صفحه آرا:	ساغر سرلک
حروفچین:	مریم نانکی
آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع:	گاج
لینوگرافی:	امین گراف
چاپخانه و صحافی:	پارس سهند
ناظر چاپ:	علی مزرعتی
نوبت چاپ:	اول
شمارگان:	۰۱۱۱۱
قیمت:	۳۹۰۰ تومان
نشانی:	تهران - خیابان انقلاب - خیابان دانشگاه - پایین‌تر از روانمهر - شماره‌ی ۷۷
تلفن:	۶۶۹۷۲۵۰۰
صندوق پستی:	۱۳۱۳۵ - ۲۷۷
پایگاه اینترنتی:	www.Gaj.ir

توجه

کلیه‌ی حقوق این کتاب برای انتشارات بین المللی گاج محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را به هر صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و جزوه و حتی برداشت به صورت دست نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده‌ی ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

● مقدمه‌ی مؤلف

«بکوش عظمت» در نگاه تو باشد، نه در چیزی که به آن می‌نگری»

(آندره ژید)

خداوند یکتا را سیاسی می‌گویم که مرا موفق گردانید تا برای دانش‌پژوهان وطن عزیزمان بتوانم دیگر باره قدم کوچکی بردارم شاید گرهی از مشکلات این عزیزان گشوده گردد.

پیشنهاد می‌کنم قبل از خواندن این کتاب، حتماً نکات دستوری کتاب زبان فارسی خود را به دقت مطالعه نمایید چرا که این کتاب، تمرین بسیار مفیدی است برای مباحث کلیدی زبان فارسی و تفاوت این اثر با کتاب ادبیات فارسی سال دوم نیز در همین است.

ویژگی‌ها و شیوه‌ی ارائه‌ی مطالب:

● تمامی نکات کتاب از جمله ابیات، عبارت‌ها، تاریخ ادبیات، درآمدها، اعلام، واژه‌ها و حتی ابیات آمده در «خودآزمایی‌ها»، «آورده‌اند که» و «بیاموزیم‌ها» شرح و توضیح داده شده است.

● تلاش کرده‌ام که آرایه‌های ادبی در هر جای کتاب که با آن روبه‌رو می‌شوید، در همان جای خود توضیح داده شود (مانند ادبیات دوم) بدین ترتیب شما هفته‌آرایه را در درس «اول» مطالعه خواهید نمود و نه آرایه‌ی باقی‌مانده را در درس‌های دیگر (حس‌آمیزی، «ایهام»، «عکس» و «ایهام تناسب» را در درس «دوم»؛ «تمثیل» را در درس «سوم»؛ «لف و نشر» را در درس «نهم»؛ «پارادوکس» و «حسن تعلیل» را در درس «دهم» و آرایه‌ی «اسلوب معادله» را در درس «هفدهم»؛ [توجه فرمایید: آرایه‌های «لف و نشر»، «اشتقاق»، «تکرار» و «موازنه و ترصیع» ویژه‌ی رشته‌ی علوم انسانی می‌باشد.]

● شما در این مجموعه تقریباً هیچ بیت و یا عبارتی را نخواهید یافت که معنی نشده باشد.

● به تمامی خودآزمایی‌های کتاب پاسخ داده شده است.

● واژه‌هایی که اهمیت املائی دارند، مشخص شده‌اند.

● نکات مهم دستوری در لابه‌لای توضیحات کتاب آورده شده است.

● تست‌های کنکور سراسری، آزاد، آزمایشی، سنجش، المپیاد، جامع علمی-کاربردی در پایان هر درس آورده شده است و پاسخ‌نامه‌ی کلیدی آن‌ها نیز در پایان کتاب.

● تلاش گردیده است برای برخی از بیت‌ها و عبارت‌های مهم کتاب درسی، شاهد مثال، تحت عنوان «ارتباط معنایی و محتوایی» ذکر شود.

● این کتاب از سری کتاب‌های «کتاب محوری» می‌باشد بنابراین شما با داشتن این مجموعه، دیگر نیازی به کتاب درسی نخواهید داشت.

امیدوارم پس از تالیف کتاب‌های محوری «ادبیات فارسی سال دوم» و «زبان فارسی سوم» این کتاب نیز مورد توجه و پسند دانش‌آموزان، اساتید و همکاران و الامقام واقع گردد. با عنایت به نقایص و کاستی‌های کتاب، مصوّانه تمناً دارم که پیشنهاد و نظر اصلاحی خود را از طریق تلفن یا پست الکترونیک (که در پایین همین صفحه ذکر شده است) به صورت مستقیم با این‌جانب در میان بگذارید.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از دوستان، همکاران و عزیزانی که بنده را در آفرینش این اثر یاری نمودند، تشکر و قدر دانی به عمل آورم:

آقایان مهندس ابوالفضل جوکار (مدیر محترم انتشارات بین‌المللی گاج)، محمّد جوکار، عیسی علومی، علی پورعابدی، هوشنگ کیانی راد، اصغر رضایی، حمیدرضا کلاهی، هدایت ناصری، علی ناصری، عبدالرضا سلیمانی، مصطفی حاتمی، حسین زارع زاده، مهدی حیدری، عباس رضاخو، مهدی سعیدی پور، محسن عبدالملکی. هم‌چنین از دانش‌آموزان گرامی دبیرستان نمونه فرهنگ شهید شریفی (منطقه ۱۶)، دبیرستان مهریاران (منطقه ۷)، دبیرستان دخترانه پرفسور حسابی (منطقه ۵) و دبیرستان پیام رستگاران (منطقه ۱۲) که مرا در بازخوانی و ویراستاری کتاب یاری نمودند، سپاس‌گزاری می‌نمایم.

از همکاری بی‌درین‌گروه حروف چینی سرکار خانم مریم نانکلی و صفحه‌آرایی سرکار خانم ساجر سرلک صمیمانه قدردانی می‌کنم و به همگی این عزیزان خسته نباشید می‌گویم.

این مجموعه را تقدیم می‌دارم به:

همسر صبور و مهربانم

و فرزندان شیرینم «ستایش» و «نیایش»

از صمیم قلب، آرزومند تندرستی، سعادت و سرافرازی

شما دانش‌پژوهان گران‌قدر هستم.

محمّدرضا ملک‌محمّدی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
□ دیباچه.....	۹
● درس اول:	
ما هم چنان در اول وصف تو مانده ایم.....	۱۰
افلاک حریم بارگاهت: جمال الدین اصفهانی.....	۲۲
□ فصل اول: انواع ادبی (۱).....	۳۵
● درس دوم:	
رزم رستم و اسفندیار: فردوسی.....	۳۷
● درس سوم:	
کمال الملک: علی حاتمی.....	۵۹
□ فصل دوم: ادبیات داستانی.....	۶۹
● درس چهارم:	
گاو: غلامحسین ساعدی.....	۷۲
● درس پنجم:	
گل دسته ها و فلک: جلال آل احمد.....	۸۲
□ فصل سوم: تحلیل آثار بزرگ ادبی.....	۸۹
● درس ششم:	
قاضی بُست: ابوالفضل بیهقی.....	۹۱
● درس هفتم:	
بیهقی و هنر نویسندگی او: غلامحسین یوسفی.....	۹۲
● درس هشتم:	
داستان داستان ها: محمدعلی اسلامی ندوشن.....	۱۱۸
شعر حفظی: وقت سحر: حافظ.....	۱۲۹
□ فصل چهارم: ادبیات پایداری.....	۱۳۵
● درس نهم:	
خون خورشید: پرویز خرسند.....	۱۳۷
بانگ جرس: سبزواری.....	۱۴۲
● درس دهم:	
تپه ی برهانی: طالقانی.....	۱۵۲
باغ نگاه: تزوه.....	۱۵۶
شعر حفظی: روز وداع یاران: سعدی.....	۱۵۹
□ فصل پنجم: ادبیات جهان.....	۱۶۳
● درس یازدهم:	
ترانه ی من: شکسپیر.....	۱۶۵
● درس دوازدهم:	
تقنوس: تانزد وارنر.....	۱۶۸
چشم به راه: تاگور.....	۱۷۴

۱۸۳	□ فصل ششم: انواع ادبی (۲)
	● درس سیزدهم:
۱۸۵	امید دیدار: اسعد گرگانی
۱۹۲	آفتاب ونا: خاتانی
	● درس چهاردهم:
۱۹۷	پروانه‌ی بی‌پروا: عطار نیشابوری
۲۰۱	سخن تازه: مولوی
۲۰۵	شعر حفظی: شراب روحانی: شیخ بهایی
۲۱۳	□ فصل هفتم: فرهنگ و هنر
	● درس پانزدهم:
۲۱۴	کبوتر طوقدار: نصرالله منشی
۲۲۲	از ماست که بر ماست: قبادیانی
	● درس شانزدهم:
۲۳۰	نوروز: دکتر شریعتی
۲۳۵	زاغ و کبک: جامی
۲۴۳	□ فصل هشتم: ادبیات انقلاب اسلامی
	● درس هفدهم:
۲۴۵	هجرت: علی معلم
۲۵۰	آفتاب پنهانی: قیصر امین‌پور
۲۵۲	قرآن مصور: سلمان هراتی
	● درس نوزدهم:
۲۵۶	نیاز روحانی: ناطمه راکمی
۲۵۸	چشم‌های زمین: ساعد باقری
۲۶۰	چند رباعی: مردانی و...
۲۶۷	□ فصل نهم: سفرنامه، زندگی‌نامه و حسب حال
	● درس بیست و یکم:
۲۶۹	بخوان: رهنما
	● درس بیست و دوم:
۲۷۶	بوی جوی مولیان: بهمن ییگی
۲۸۴	شعر حفظی: ملک سلیمان: خواجوی کرمانی
۲۸۹	□ فصل دهم: ادبیات عرفانی
	● درس بیست و سوم:
۲۹۲	اقلیم عشق: هاتف اصفهانی
	● درس بیست و چهارم:
۳۰۵	موسی و شبان: مولوی
	● درس بیست و پنجم:
۳۱۴	شبیم عشق: نجم رازی
۳۲۴	پاسخ‌نامه‌ی کلیدی